

اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه

(تشخیص، سبب‌شناسی و درمان)

پدیدآورندگان:

سمیه مائی

دکتر داود قادری

(استادیار گروه روان‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی سراب)

انتشارات آزمون‌یار پویا

(حق چاپ محفوظ است)

سرشناسه: مانی، سمیه، ۱۳۶۱-

عنوان ونام پدیدآور: اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه (تشخیص، سبب‌شناسی و درمان) // پدیدآورنده
سمیه مانی، داود قادری.

مشخصات نشر: تهران: آزمون یار پویا، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۱۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۳۳-۹۸-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

موضوع: کم‌توجهی در کودکان پرتحرک

موضوع: Attention-deficit hyperactivity disorder

رده‌بندی کنگره: RJ۵۰۶

رده دیویی: ۹۲۸۵۸۹/۶۱۸

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۷۵۹۹۱۰۷

شابک: ۸۱۳۱

عنوان: اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه (تشخیص، سبب‌شناسی و درمان)

پدیدآورنده: سمیه مانی، داود قادری

ناشر: آزمون‌یار پویا

مدیر تولید: امیر حیدری

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول: بهار ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۳۳-۹۸-۱

قیمت: ۶۰۰۰۰۰۰۰ ریال

تهران - انقلاب - خیابان منیری جاوید - بن‌بست مبین - شماره ۲

تلفن: ۶۶۴۶۸۹۲۱ - همراه: ۰۹۱۰۰۵۱۱۰۰۳

Email: pub@azmonyar.com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸.....	مقدمه
۸.....	فصل اول: تاریخچه، تشخیص و ارزیابی اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه
۱۰.....	مورد دانا
۱۲.....	مورد سارا
۱۳.....	مورد سعید
۱۴.....	مورد سوسن
۱۶.....	مورد کاوه
۱۸.....	تاریخچه بیش‌فعالی کمبود توجه
۱۹.....	قرن ۱۸ میلادی
۲۱.....	قرن بیستم
۲۶.....	نشانه‌های بیش‌فعالی کمبود توجه
۲۶.....	ملاک‌های DSM5
۲۹.....	علائم بیش‌فعالی کمبود توجه
۳۲.....	ویژگیهای جمعیت شناختی
۳۲.....	شیوع
۳۲.....	جنسیت
۳۲.....	پیامدهای اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه

۳۳	همزمانی اختلالات.....
۳۴	ارزیابی بیش‌فعالی و کمبود توجه.....
۳۹	فرآیند ارزیابی بیش‌فعالی کمبود توجه.....
۴۱	معرفی دو روش ارزیابی بیش‌فعالی و کمبود توجه.....
۴۱	مصاحبه تشخیصی ارزیابی بیش‌فعالی و کمبود توجه در کودک (ACE).....
۴۲	مصاحبه شونده.....
۴۲	مقدمه ایی بر مصاحبه ACE.....
۴۳	اجرای مصاحبه ACE.....
۴۴	مشکلات و اختلالات همزمان.....
۴۵	نمره گذاری مصاحبه.....
۴۵	مقیاس رتبه‌بندی تشخیصی بیش‌فعالی کمبود توجه و اندربیلت (فرم والدین و فرم معلم).....
۴۶	رشد و تاریخچه.....
۴۷	نمره گذاری و تفسیر.....
۴۸	نسخه والدین.....
۴۹	نسخه معلم.....
۴۹	پایایی و اعتبار.....
۵۴	فصل دوم: علت‌شناسی اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه.....
۵۹	ژنتیک.....
۶۱	ساختار مغز.....
۶۲	مسیرهای انتقال دهنده عصبی.....
۶۲	انگیزش و کارکرد اجرایی.....

۶۴	..... محیط
۶۵	..... عوامل اجتماعی
۶۷	..... فصل سوم: بیش‌فعالی / کمبود توجه و خواب
۷۰	..... سندرم فاز خواب تأخیری
۷۱	..... پر خوابی و بی‌خوابی
۷۲	..... تنفس نامنظم در خواب (SDB)
۷۴	..... سندرم پای بی‌قرار / اختلال دوره‌ای حرکتی اندام
۷۵	..... نارکولپسی و بیش‌فعالی کمبود توجه
۷۶	..... داروهایی مورد استفاده برای بیش‌فعالی و کمبود توجه و اختلالات خواب
۷۷	..... رابطه‌ی علت و معلولی
۷۹	..... فصل چهارم: بیش‌فعالی و کمبود توجه در بزرگسالان
۸۳	..... تشخیص افتراقی
۸۴	..... اختلالات روان پزشکی همبود
۸۵	..... عملکرد روانی اجتماعی
۸۶	..... تمارض کردن
۸۷	..... درمان بزرگسالان با بیش‌فعالی و کمبود توجه
۹۰	..... مداخله روانی - اجتماعی
۹۵	..... فصل پنجم: درمان بیش‌فعالی و کمبود توجه
۹۷	..... درمان‌های دارویی
۱۰۶	..... درمان‌های غیر دارویی
۱۰۶	..... رفتار درمانی

مقدمه مولفان

کتاب حاضر تحت عنوان اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه (تشخیص، سبب‌شناسی و درمان) توسط مولفان جهت آگاهی هر چه بیشتر درمانگران، معلمان، والدین و خود مبتلایان به رشته تحریر در آمده است. در کتاب حاضر سعی شده است تا شمای کلی اختلال از تمامی جوانب به شیوه‌ایی کاملاً مبسوط و در حین حال به زبانی که مناسب خوانندگان آن است، ترسیم گردد. کتاب به سه بخش عمده تشخیص، سبب‌شناسی یا علت‌شناسی و درمان تقسیم گردیده است. سعی شده که در هر سه حوزه جدیدترین و در حین حال کاربردی‌ترین اطلاعات در مورد این اختلال مهم ارائه گردد. در قسمت تشخیص اختلال تکیه اصلی بر آخرین ویرایش راهنمای آماری و تشخیصی اختلالات روانی انجمن روان‌پزشکی آمریکا یعنی DSM5 بوده است و از اطلاعات این منبع علمی بسیار مهم و رایج جهت شناساندن کامل اختلال به مخاطب استفاده شده است. قسمت تشخیص همچنین سعی در ارائه راهکارهای ارزیابی اختلال بیش‌فعالی کمبود توجه داشته است که در این راستا به طور خاص یک مصاحبه تشخیصی و یک پرسشنامه مهم معرفی و در قسمت ضمایم کتاب این دو ابزار به طور کامل معرفی گردیده‌اند. در قسمت علت‌شناسی اختلال دلایل وجودی اختلال از رویکردهای مختلف بحث و بررسی شده است و سعی شده تا اطلاعات جدیدی در

این حوزه هم ارایه گردد. در این قسمت همچنین سعی شده تا پیوند یا رابطه اختلال بیش‌فعالی کمبود توجه با برخی از متغیرهای مهم مورد سوال درمانگران، معلمان، والدین و کسانی که با مبتلایان به اختلال بیش‌فعالی کمبود توجه سروکار دارند، از جمله بیش‌فعالی و خواب مورد بررسی قرار گیرد. بخش‌نهایی کتاب به درمان اختلال بیش‌فعالی کمبود توجه از رویکردهای مختلف می‌پردازد. در این بخش به روش‌های کاربردی درمان اختلال بیش‌فعالی کمبود توجه توجه خاصی شده و سعی بر این بوده تا راه‌کارهای عملی در اختیار درمانگران، معلمان و والدین قرار گیرد.

مolfan کتاب امیدوارند که این کتاب بتواند به بسیاری از سوالات کسانی که به نحوی از انحاء با این اختلال سروکار دارند جواب‌هایی متقن و مفید بدهد. همچنین امید بر این است که کتاب بتواند همانند یک راهنمای کلی در شناخت، علت‌شناسی و درمان اختلال بیش‌فعالی کمبود توجه عمل کند و در حل مشکلات دست‌اندرکاران امر اختلال بیش‌فعالی کمبود توجه نقش ارزنده و مفیدی داشته باشد. مخاطبان کتاب حاضر با توجه به مطالب ارایه شده در کتاب و همچنین شیوه ارایه آنها می‌تواند قشر عظیمی از افراد جامعه از جمله روان‌شناسان، درمانگران به خصوص درمانگران کودک و نوجوان، دانشجویان گرایش‌های مختلف روان‌شناسی، معلمان و دبیران، متخصصان حوزه‌های مختلف علوم انسانی، والدین درگیر با اختلال بیش‌فعالی و کمبود توجه و همچنین جویندگان علم و تشنگان افزایش آگاهی و دانش هستند. Molfan امیدوارند که مطالب کتاب بتواند پاسخ‌گوی سوالات کاربردی و همیشگی کسانی باشد که با اختلال کمبود توجه و بیش‌فعالی سروکار دارند.

اثر حاضر همانند هر پدیده دیگری که توسط انسان تدوین و به رشته تحریر در آمده است قطعاً دارای ایرادات و فضای برای بهتر شدن است، لذا از تمامی خوانندگان این کتاب خواهشمندیم بعد از مطالعه کتاب در صورت مواجهه با هر گونه نقصان که می‌تواند تصحیح شود یا هر گونه پیشنهادی که

می‌تواند کیفیت کتاب را ارتقاء دهد، مولفان کتاب را از نظرات سازنده خود محروم نگردانند و پیشنهادات تصحیحی خود را حتماً یا به صورت مستقیم و یا از طریق انتشاراتی محترم کتاب به سمع و نظر مولفان کتاب برسانند. در انتها از تمامی کسانی که مولفان را در شروع، ادامه و به پایان رساندن کتاب حاضر کمک و یاری کرده‌اند نهایت سپاس و قدردانی را داریم.

سمیه مانی

دکتر داود قادری